

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 4 kor. — III. Félévre . . . 8 kor. — III. Negyedévre . . . 2 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 III.

Feloldó szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Fő tér Siedermann-palota. Földszint, az udvarban bástya.

Bánffy nyomdokában.

Székely Kálmán nem mond le. Legalább egyelőre nem akarja ott hagyni a hivatalát, noha programjának egy része, a mely a „jog” név alatt vált ismeretessé, parancsolólag utasítaná, hogy tegye le a hivatalát. A törvénytelen állapotot törvényesnek ismeri el; elárulja saját magát és eddig vallott politikai hitét, mert nem akar lemondani.

Ugy látszik, nagyon jó dolog lehet az: miniszterelnöknek lenni. Különböző bizonyára nem kapaszkodnék oly görcsösen a bársonyszék karfáiba, még saját elveinek megtagadása árán is. Közönséges nem miniszteri szemmel nézve a dolgot, semmi különösen irigyelni való nincs egy miniszterelnöki álláson, kivált ilyen időkben. Főülről nyomást gyakorolnak rá, követelvény, hogy a katonai javaslatokat mindenáron megszavaztassa. Alulról nyomást gyakorolnak rá, mondván, hogy a katonai javaslatok senkinek sem kellenek ebben az országban. Ily körülmények kö-

zött hasonlít olyan emberhez, a ki két vasúti kocsi „puffer”-je közé került. Egy mozdulat és összeroppan minden esontja.

Amde a hiúság sokkal erősebb és nagyobb ellentállásra képes, mint a józan megfontolás és elvűség. A mi a hiúságot illeti, abban Székely Kálmánt igazán nem lehet kicsinynek mondani.

A hiúsága pedig az, hogy Bánffy nyomdokában járhatson. Ime, ennyire jutott Székely Kálmán. Ő, a ki a törvénytelen állapotból annak idejében fegyvert kovácsolt Bánffy ellen; ő, a ki intrikákkal buktatta ki Bánffyt a miniszterelnöki székből, hogy maga üljön bele, a miről Bánffynak sejtelve sem volt, kikapta elődjének kezéből a gyeplőt: ugyanannak a Székely Kálmánnak most báró Bánffy Dezső az ideálja és nincs nagyobb vágya, mint az, hogy elődjének a nyomdokába lépjen.

A dolog ugyanis akképpen áll, hogy Bánffy sem vonta le a törvényen kívüli állapotból mindjárt a konzekvenciát, hanem az

ex-lex állapotot két hónapig kihuzta. Ha Bánffy kihuzta két hónapig, vajjon Székely Kálmán nem bírná ki?

Azonban ez mindegy. Neki hiúsága az, hogy legalább is addig állja a törvénytelen állapotot, mint Bánffy Dezső. Ha elődje két hónapig állta, ő legalább két hónapig és egy napig akarja állni. Azután majd ő is beadja a derakát.

Igaz, hogy Bánffy sohasem esinált titkot belőle, hogy ő az erőszak alapján áll és saját felfogásának alárendelte az alkotmányosságot. Az is igaz, hogy Székely Kálmán mindig azt hirdette, hogy mindenek fölött áll a jog, a törvény, az igazság és az alkotmányosság. De mégis most nem akar mögötte maradni Bánffy Dezsőnek.

Nagyobb iróniával a sors nem illethette volna Székely Kálmánt, mint azzal, hogy most kényszeríti őt Bánffy Dezső nyomdokaiba lépni. Ugy kell neki, mondják a Bánffysták és igazuk van. Ugyanaz a sors éri, mint

Az üzlettársak.

— Goldin és Blondin. —

Történt pedig ez az eset az Urnak amaz esztendejében, mikor a bécsi Ringszínház a tüzlángok porrá égették. Történt és szépen, titokban megőrizték azok, akikkel történt, mert előbb maguk akarták rajta alaposan kimutatni magukat.

Az eset főszereplői egy társas cég tagjai, akiket nevezzünk el az olvasó kedvéért Goldin és Blondin uraknak. — Nagy cég, jó hírnév, kitűnő forgalom. Eppen e kitűnő forgalom miatt ugyan csak sok dolga volt a cég egyik vagy másik tagjainak külföldi városokban. — Együtt ritkán voltak az üzletben; lelkiismeretes, pontos kereskedők, hát egyik mindég az üzlet fejlesztése és emelése érdekében elutazott.

Abban az időtájjban, mikor a Ringszínház katasztrófája történt, úgy hozta az üzlet, hogy Goldin urnak Bécsbe kellett utazni s Blondin ur egyedül maradt idehaza.

A két kereskedő nagyon szerette egymást s mindég érzékenyen bucsuztak el. Na, de a bucsuzásán gyorsan tulesetek, Blondin ur végezte napi dolgát az üzletben, Goldin ur pedig Bécsben.

A nappalt munkára szentelte, estére pedig nemes szórakozásról gondoskodott. Váltott magának egy jegyet a Ring-színházba. Azután végezte közelességét s estefelé a színházba igyekezett. Utközben egy régi jó barátjával találkozott s ennek annyira megörült, hogy lemondott a színházi élvezetről, csak hogy vele együtt vacsorálhasson.

Kedélyesen elbeszélgettek. Goldin ur elmondta, hogy milyen kitűnő üzlete, milyen derék társa van, hogy semmit sem tesznek egymás belegyezése nélkül, hogy még a távolból is sürgönyileg értesítik egymást nemesak az üzlet, de beesés egészségük felől is.

Alig beszélgettek egy félóráig, mikor hírül hozták, hogy a Ring-színház ég. Goldin urnak eszébe jut, hogy neki most a Ring-színházban kellene lenni, hogy ő most a tűzhaláltól szabadult meg, hogy

neki Debreczenben társa van, aki megijed, ha hírt veszi a katasztrófának s vigasztalhatatlan lesz. Nehogy társa csak egy pillanatig is aggodalomban legyen felőle, gyorsan telegrafál Blondin urnak. Telegrafálja pedig szóról-szóra a következőket: „Nem voltam a Ring-színházban. Goldin.”

Távirat még az éjjel, tehát jóval előbb megérkezett Blondin urhoz, mint a Ringszínház katasztrófájának híre. Pontosan kézbesítették s éjfélkor a legédebb álmából zavarták fel vele. Blondin ur nagyot nézett s elkezdett bosszankodni. Hát mit akar az ő társa avval, hogy megtelegrafálja, ahol nem volt. „Nem voltam a Ring-színházban”. Nem volt . . . nem volt . . . hát mit tartozik az ő rá?

De Blondin ur, aki udvarias kereskedő ember s aki egyetlen táviratot, levelet, sőt levelezőlapot sem hagyott még válasz nélkül, még azon melegében, megzavart álma miatt érzett haragjában, megírta a távirati választ:

„Nagyon sajnálom. Blondin.”

Argus.

Michelstädter Utóda

kizárólag CZIPÓ raktár

Debreczen, Piacz-utca 40. sz., Arany János-utczával szembe.

annak idejében Bánffy-t. — Még azon sem esudálkoznánk, ha ő is hopmester lenne a bukása után, mint elődje.

Egyelőre azonban hadd gyönyörködjék abban a tudatban, hogy nyomdokaiba lépett és nincs nagyobb ambíciója, mint az, hogy elődjéhez hasonló legyen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Gróf Apponyi Albert ma már megjelent a Házban és ez némileg megnyugtatta az aggódo kormánypártiakat, a kik sobasem tudhatják, melyik percben hagyja eserben őket tántoríthatatlan elnökük. Tegnap egy kicsit gyengélkedett, de estére már jól érezte magát és ma már elnökölt is. A pénzügyminiszter is visszaérkezett Bécsből, a honnan azonban nem hozott semmit. A jegyzőkönyvet is már egész iv papírosra írják és onnan olvassák föl, a mióta Ugron Gábor tiltakozott a „cédulázás” ellen. Híre járt, hogy Lengyel Zoltán kibeszéli az ülést; van is előtte egy esomó iromány, füzet, könyv. Ha azokat mind elolvassa, augusztusig is eltart. Miután az irományokkal elkészültek, gróf Apponyi Albert még egyszer visszatért a tegnapi incidensre.

A tegnapi vihar.

Gróf Apponyi Albert: A tegnapi ülésen előfordultakra nézve volna egy-két megjegyzése. S közölték vele, hogy a mai napirendet, a melyet az ő javaslatára a Ház már régebben megállapított, jó volna megváltoztatni. Ezt azzal okolták meg, hogy a mai abnormális viszonyok között elsősorban fontosabb a miniszterelnök jelentésének, továbbá az ugynevezett indemnitásnak a tárgyalása. — O maga azonban azt az indítványt nem akarta megtenni, de annyira természetesen tartotta, hogy mikor tegnap délben gyengélkedése miatt távozott a Házból, nem is tartotta szükségesnek erről bárkinek is valamit szólni. Itt tehát szó sincsen róla, mintha az elnöki tekintélyen csorbát akart volna ejteni. — Ilyen szándéka senkinek nem volt. (Helyeslés.)

Hódossy Imre védekezése.

Hódossy Imre: Tegnap a Házban megtámadták és felolvasták a Bánffy-féle ex-lex idején mondott beszédét. Azt kérdezték tőle, fentartja-e azokat ma is. Akadályozva lévén tegnap, csak ma reflektálhat a tegnapi támadásra. Kijelenti, hogy azt, amit 1889-ben mondott ma is egész terjedelmében fentartja. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Kérem, hiszen ezek nem új dolgok és minden közjogi könyvben megolvashatók. Az tehát kétséget nem szenvedhet, hogy itt fölhatalmazás nélküli kormányzás folyik. Teszi ezt a kormány felelősségének tudatában és abban a feltevésben, hogy majdan az a független esküdtbíró, a mely itélkezni fog ebben a dologban, jogosulatlanul tartja a mai obstrukciót. (Ellentmondás balról.) Miután olyan bíróság alig képzelhető, mely a mai obstrukció jogosságát elismerné, a kormány nem tehet egyebet, minthogy a kormányzás folytonosságát fentartja. (Félkiáltások balról: Ne arról beszéljen. Arról van szó, hogy megtartja-e a törvényt. Zaj.)

Hódossy Imre: Ezek az ő megjegyzései a tegnapi támadásra. (Derűtség a szélsőbaloldalon.)

A miniszterelnök jelentése.

Lengyel Zoltán: Mielőtt áttérne a miniszterelnök jelentésére, még egyszer visszatér a tegnapi napirend megállapítására. Egészen irreleváns, hogy mit tüznek ki a napirendre, mert hiszen itt a katonai javaslatokról van szó s mindaddig, míg azokat vissza nem vonják nincs menekülés.

Balogi Géza: Hát akkor mit akarnak?

Gabányi Miklós: Ballagi bajszerző, (Derűtség.)

Lengyel Zoltán: Hódossy nyilatkozatára is van egy megjegyzése. Csalódott benne. Magyarországon semmiféle alkalommal, semmiféle ürügy alatt szükség rendeletekkel kormányozni nem lehet.

Hódossy Imre: Igaz.

Lengyel Zoltán: Mi nem arra voltunk kíváncsiak, hogy ezt beismerje a képviselő ur, vagy nem, hanem azt szeretnénk volna tudni, hogy minő állást foglal el a képviselő ur a miniszterelnök eljárásának jogi konzekvenciáival szemben. Ne hivatkozzanak az urak arra, hogy a Bánffy-féle obstrukció egy erőszakos ember ellen irányult és az tette jogosulttá.

Hát a mai obstrukció, a mely egy korhadt rendszer ellen és a nemzeti jogok kivívása érdekében folyik, kevésbé jogosult, mint az, a mely egy ember ellen folyt? (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Azután honnan egyszerre az a nagy animozitás az obstrukció ellen, mikor 1898-ban még gróf Apponyi Albert mostani Házelnök, néhai Szilágyi Dezső és a tisztelt tulajdonosok sok tagja támogattak, mindazok, a kik ma másképpen beszélnek. — Most áttér a miniszterelnök jelentésére. Ez egy szükségrendelet, a melyről nem győzi eléggé hangsúlyozni, hogy törvénytelen.

Szél Kálmán: Kérem ne hozza kapcsolatba a nevemet szükségrendeletekkel.

Lengyel Zoltán: Ha a miniszterelnök nem kívánja, hogy a nevét és az állását ajkamra vegyen, szívesen.

Szél Kálmán: Nem azt mondtam. Csak ilyen vonatkozásban nem, mert künn ez másképpen szól.

Lengyel Zoltán: Az én beszédemet úgy sem fogják olyan terjedelemben publikálni, mint a miniszterelnök urét. (Derűtség.)

Szél Kálmán: Nem lehet tudni.

Lengyel Zoltán: Ha a miniszterelnök ur gondoskodni kíván róla, nagyon hálás leszek. (Derűtség) Ennek az obstrukciónak és mindennek, a mi ezzel összefügg, egyedül a katonai javaslatok az oka. A míg ebben az országban labanepolitikát üznek, lesznek kurucook is. És annál erősebbek lesznek a kurucook, — minél inkább erőszakoskodnak a labancok.

Gabányi Miklós: Mindennap kuruccabbak leszünk.

Lengyel Zoltán: A miniszterelnök megmutatta, hogy vissza tudja vezetni ezt a parlamentet a munkához. Hát miért nem akarja most is. Miért nem mondja meg a felségnek, hogy ezt a javaslatot nem lehet keresztül erőszakolni. — Ehhez azonban erős ember, markáns egyéniség kellett volna aminek éppen az ellentéte a miniszterelnök ur. — A Tisza-lex a tisztelt elnök ur akkori szavai szerint valóságos palotaforradalom volt. Most ugyanezt a palotaforradalmat itt akarják megismételni a Házban, a miniszterelnöki jelentés kapcsán. A különbség csak az, hogy a Tisza-lex klubhatározat volt, ez pedig a Háznak a felmentését kéri. Ezzel preceden-

seket alkotnánk arról, miképpen lehet alkotmány nélkül való időkben kormányozni. Fölolvassa gróf Apponyi Albert beszédét és az ex-lexről. A miniszterelnök ur most hivatkozik a Bánffy-féle precedensre. Azt azonban nem lehet. Akárhány gyilkosság, rablás és lopás történt már, de még olyan ügyvéd nem akadt, aki védőbeszédében precedens gyilkosságokra hivatkozott volna. Precedens csak az lehet, ami a jogszerűség igényével lép föl. Hát ezt lehet precedensre való hivatkozással idehozni. Mit szól hozzá Apponyi?

Egyház és iskola.

Évvégi vizsgák a ref. főgimnáziumban. Az ev. ref. főgimnázium VIII. osztálynak évetzáró vizsgálatai e hó 9-én, szombaton lesznek. A vizsgákon a püspök felkérésére dr. Oreg János bölcseleti akadémiai tanár fogja az elnöki tisztelet betölteni. Az írásbeli érettségi vizsgák május 11—15-én, a szóbeliek június 22-ik és következő napjain folynak le. Wlassics miniszter e hó második felében nevezi ki a kormány érettségi biztostát.

Tanítónői vizsgák a Dóci-intézetben. A debreceni ev. ref. egyház tanítónőképzésében a tanítónő-képességi vizsgák június 22—24-ik napjain lesznek. A vizsgákon Kiss Albert iskolaszéki elnökön kívül Zsigmond Sándor püspök helyettes, Balogh Ferenc theol. tanár és Dávidházy János esperes lesznek a vizsgáló-bizottság tagjai.

Gyűjtés templomra. Horvátország Nikine nevű nagyközségének egész lakossága az ev. református hitre tért át a róm. kath. egyházból. Az új református egyházközségnek azonban ma még se temploma, se iskolája. A szlavoniai ref. esperes, Szabó Péter és a nikinei lelkész Hegedüs Ferenc most városról városra járnak és könyöradományokat gyűjtenek az iskolára Kiss Aron püspök most adott engedélyt arra, hogy Debrecen ref. hívőinél is szabadon gyűjthessen a két lelképásztor. Hegedüs Ferenc a nagyobb városokban s így valószínűleg Debrecenben is predikálni fog, mielőtt a gyűjtést megindítaná.

VIDÉK.

Munkások katasztrófája.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy szerencsétlenség történt hétfőn délután a titeli téglagyár telepen, hol mint tudósítónk írja, egy munkás családot a lezuhant földtömeg teljesen eltemetett. A szomorú eset részletei a következők: Grusics Tamás jászonovai lakos még a múlt hónap elején egész családjával leköltözött a gyártelepre, a hol az egész nyári munkaidőre szerződött téglavetésre.

Hétfőn este, a mikor megvaecoráltak, az egész család az asszony, egy 19 éves legény fia, egy 17 és egy 15 éves leány, valamennyien segédkeztek a téglavetésnél. Hozzá fogtak a földásáshoz, hogy másnapra sarat csináljanak. — A nagy sietségben nem vették észre a veszedelmet s a mint a magas part tövében mind mélyebbre hatoltak a part rájuk szakadt s a tizenöt éves leány kivételével az egész családot eltemette. A megrémült leány rögtön segítségért futott s a mikor az emberek megérkeztek, hozzáláttak a mentéshez. Először is az idősebb leány került elő, a ki még élt ugyan, de az egyik karját összetörte a leomlott föld. Később előkerültek Grusics Tamás, meg

a felesége, azután pedig a legényfiu, a ki legmélyebben feküdt a szakadásban.

A legényt és az anyját már halva huzták ki, mind a kettő megfuladt. Az öreg Grusicsot eszméletlen állapotban ugyan, de még élve huzták ki a föld alól s magához térítették.

Gyujtogató örült.

(Saját tudósítónktól.)

Egy szerencsétlen asszony őrlőgése következtében két viruló község pusztult el a napokban. — A mult szombaton ugyanis Melince községben tűz támadt s a száztizenöt házból álló kis községet teljesen elhamvasztotta. A tűzvész után másnap, a mikor a romokat eltakarították, Róder Márton odaváló lakos kis fiának a holttestét is megtalálták teljesen összeégve.

A szülők, valamint a hatósági közegek azt hitték, hogy e gyermek véletlenül kerülhetett az égő házba, a mikor a tető rászakadt és lenyomta; most azonban egy újabb eset folytán az a gyanu merült fel, hogy a gyermeket úgy dobták a tűzbe. A mult hétfőn este ugyanis a már leégett Melince község szomszédságában lévő Hidvég község is kigyulladt. A megrémült emberek, akik az oltással foglalkoztak, látták, hogy egy asszony futkos az égő házak között, de senki sem törődött vele. Egyszerre csak éktelen sikoltás hatolt a tűzilárma közé. Egy tíz éves gyermek kétségbeesett sikoltása volt az, a futkosó asszony a tűzbe akarta dojni.

Az emberek lefogták a dühöngő asszonyt, akiről kiderült, hogy Jung Péternének hívják és Melincére való; már hónapok óta csendes őrlőtségben szenvedett. A vizsgálat során megállapították, hogy Jungné gyujtotta fel Melincét és Hidvéget is őrlési rohamában s ugyancsak ő okozta a kis Róder-fiu halálát is. A veszedelmes asszonyt a további intézkedésig őrizet alá vették.

Halálos kigyómarás. A mi kilmánk alatt ritka az olyan végzetes szerencsétlenség, a mi tegnap a szárdobágyi püspökségi erdőben történt. Németh István erdőkezelő felesége kora reggel a kertjében foglalatokodva, paszulyt ültetett, miközben egy kigyó megmarta a kezét. A hatalmas bestia a gaz között bujkálva leesett áldozatára. Az asszony sikoltozva szaladt égető kezével az urához, a ki azonnal beszállította a bihar-megyei közpórházba. A szerencsétlen asszonyt azonban kénytelen volt visszavinni, mert a kórházi orvosok kijelentették, hogy a mérges marás ellen a tudománynak nincsen segítsége s az alig negyven éves, életerős asszony menthetetlen.

Vérengző munkások. Halálos kimeneteli vérengzés volt tegnapelőtt Döbrentén. Az esetről tudósítók az alábbi részleteket közli: Dévai Kálmán, a Károly-major tisztartója, a mult héten aratási szerződést akart kötni több döbrentei lakossal. A munkások azonban az idén sokkal nagyobb követeléssel állottak elő, mint az előző években. E miatt az egyezség nem jött létre és a tisztartó Németh községből hivatott aratókat, a kikkel kedden a döbrentei község házában megkötötte a szerződést. A mikor a döbrentei emberek megtudták, hogy a németiek aratási szerződést kötöttek a tisztartóval, elkeseredésükben bosszúra határozták el magukat. A németiek ugyanis szerződés aláírása után betértek egy koresmába áldomásra. Bementek a döbrentei is, a kik addig kötelekedtek, míg verekedésre került a dolog. Fabók Antal és Kosár András döbrentei lakosok vitték a főszerepet, a kiknek a felhívására a 25—30 főből álló

csapat megtámadta a tíz németi embereket, a kiket levettek. Eközben történt, hogy Pásti Elek, Mérő Antal és Poros György németi lakosok a saját védelmükre kést rántottak s ezzel a dulakodás hevében Fabóknak és Kosáron oly súlyos sérülést ejtettek, hogy mindakettő még ott a koresmában kiszenvedett. A németieknek úgy kellett elmenekülőniök, mert a két ember halála annyira felbőszítette a lakosságot, hogy különben valamennyit agyonverték volna.

SZÍNHÁZ.

A Krémer pár ünneplése.

„Bob herceg“ tizenhetedik előadását egy váratlanul kedves esemény tette még élvezetesebbé. A közönség, a mely lelkes örömmel készül a diadalmas sikereket ért Felhő Rózi ünneplésére, nem feledkezett meg az énekes előadások más két kitűnő tagjáról: a Krémer párról sem.

A tegnapi est az övék volt.

Mikor Krémer Jenő megjelent a színpadon hatalmas pálma koszorúval fogadták, a melyről nehéz aranyrojtos nemzeti szalag csüngött alá. Krémer Jenőt annyira meghatotta a közönség kedves meglepetése, hogy szóhoz is alig tudott jutni, de azután mikor a percekig tartó tapsvihar lecsillapult, megszállta az ihlet s humorával aranyozta be jelenéseit.

Kevéssel ezután K. Hegyi Lili mellett tüntetett a közönség. Olyan óriási virágárványt kapott, a melyet még színésznőnek nem nyujtottak fel a debreceni színpadon. Csokrok halmazából egy virághant emelkedett ki, művészi kivitelben. K. Hegyi Lilit zajosan tapsolta s hosszan éljenezte, a felvonások végével pedig sűrűn hívta a lámpák elé a közönség.

A többi szereplők a régiak voltak, de a diadal a Krémer páré volt.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** Benedek János országgyűlési képviselő — Debrecenben időzik.

* **Thaly Kálmán diszpolgársága.** Debrecen első kerületének országgyűlési képviselőjét Thaly Kálmánt, a törvényhatósági-bizottság május 22-én tartandó diszkozgyűlésén diszpolgárrá fogják választani. A kuruc korszak nagyérdemű buvárárt Debrecen város művészi kivitelű diszpolgári oklevéllel fogja kitüntetni. A pompás diplomát helyi iparosok fogják különös gondnal elkészíteni.

* **A községi iskolaszék ülése.** Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy a községi iskolaszék tegnapelőtt ismét érdekes kísérletet tett egy ülés tartására, csak hogy a kísérlet sehogy sem sikerült. Egy igen fontos tárgya lett volna az ülésnek — az obati iskola bezárásának elhatározása — s a határozatképtelenség miatt ezt sem lehetett kimondani. Illetékes körökben erős visszatetszést szült az iskolaszék férfi tagjainak nem törődősége. *Mindössze három férfi tag.* Kiss Albert, Váczy János és dr. Derakassy István jelentek meg, a többiek távollétükkel tüntettek. A *polgármester a legköze-*

lebbi ülés meghívóján komolyan figyelmeztetni fogja a bizottság tagjait kötelességeikre. Elvégre vagy elvállal valaki valamelyes kötelezettséget — vagy pedig nem. Ha elvállalta, törvényszabta kötelessége ahhoz alkalmazkodni. Reméljük, hogy a *polgármester komoly figyelmeztetésének meg lesz az eredménye s a legközelebbi ülés már határozatképes lesz.*

* **A Csokonai-kör és a Szilágyi István-kör.** Mármaros-Szigeten az idén irodalmi társaság alakult, melyet a város egyik kiváló férfiáról, Arany Jánosnak hű barátjáról Szilágyi István-körnek nevezett el. Ez a kör, melynek titkára különben debreceni ember, t. i. dr. Kun Béla jogakadémiai tanár, áldozó csüörtökön tartja első ünnepi közgyűlését, melyre igen szives hangu levélben a Csokonai-kört is meghívta. Mármarossziget városa minden lehetőet megtesz, hogy ez az ünnepi gyűlés fényesen sikerüljön, a társadalom az irodalmi körök képviselőit a maga vendégeinek tekinti, kiknek szórakoztatására több szép kirándulás is tervbe van véve. Bizonyára a Csokonai-kör küldöttei sem fognak hiányozni a kulturális és nemzeti szempontból egyaránt fontos irodalmi ünnepről.

* **Simonffy Imre arcképe.** Debrecen törvényhatósági bizottsága március hónapban tartott ülésén elhatározta, hogy Simonffy Imre királyi tanácsos nyugalmazott polgármestert a város diszpolgárrá választja és arcképét a közgyűlési terem számára megfesteti. A nyugalmazott polgármester arcképének vázlatait kisebb alakban egyik kiváló helyi művésznök már elkészítette és be is mutatta Kovács József polgármesternek. Az arckép igen sikerült és épen ezért a mint értesülünk a művészt meg is bízták a kivittel.

* **Debrecen Rákóci-ünnepé.** Debrecen város törvényhatósága, a mint azt már több ízben megirtuk, május 22-én tartja meg Rákóci-ünnepét. A mult héten az ünnep rendezésére szűkebb körű bizottság alakult, a melynek egyik fő feladata a diszkozgyűlés helyének megállapítása. A bizottság — a mint értesülünk — a közeli napokban össze fog jönni s az ünnep részletes programjával együtt a diszkozgyűlés helyét is megfogja állapítani. A közgyűlés, a mint halljuk Thaly Kálmán óhajlásához képest vagy a városháza nagytermében, vagy pedig kedvező idő esetén a városháza udvarán fog lefolyni. — Hogy a gyűlés a törvényhatósági-bizottsági ülés jellegét megtartsa, az elnöki emelvény és a városatyák helyei korláttal lesz elválasztva a közönség számára elrendezett ülőhelyektől.

* **Rendkívüli városi közgyűlés.**

A törvényhatósági-bizottság e hó első felében ismét rendkívüli közgyűlésre fog összejönni. Fontosabb tárgya nem lesz az ülésnek, névszerinti szavazás foglalja le egészen a tárgysorozatot. A meghívót már legközelebb kibocsájtja Kovács József polgármester.

* **A debreceni izraelita hetegsegélyező és ápoló nőegylet** tisztújító közgyűlését május 10-én, vasárnap délután 3 órakor az izr. elemi iskola tanácstermében fogja megtartani. Az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki évi jelentés. 2. Az elmúlt évről szóló zárszámadások és felmentvény megadása. 3. Három számvizsgáló választása a folyó évi számadások megvizsgálására. 4. Az 1903. évi költségvetés tárgyalása és megállapítása. 5. Alapszabályok módosítása. 6. Elnök, 2 alelnök, pénztáros, ellenőr és 48 választmányi tag választása.

* **A baromfi tenyésztő egyesület feloszlása.** A debreceni gazdasági egyesület által alakított baromfi tenyésztő egyesület fel fog oszlani. — Tevékenységét befejezve, meglevő tőkéjét átfogja adni annak az egyesületnek, a mely a baromfi tenyésztés célját tűzte maga elé és a mely az országos egyesület védnöksége alatt fog állani. A gazdasági egyesület baromfi tenyésztő osztálya a feloszlás doigában tegnap határozott volna, de a tagok nem jelentek meg teljes számban. Riekl Antal elnök a végleges határozathozatal végett a jövő hétre ismét ülést tűz ki.

* **A tanács és a nagyerdei kávéház.** Németh András a Bika szálloda bérlője, a ki egyben a nagyerdei vígadót is bérlő a nyár idején kávéházat nyit a régi lövölde helyén. A tanács, hogy Németh Andrást vállalkozásában segítse, elhatározta, hogy a lövölde elejét kiparkiroztatja és gázvilágítást vezet be. A nagyerdei kávéház kellemes szórakozó hely lesz Debrecennek.

* **Vidéki városok új jövedelmi forrásai.** A vidéki városok anyagi helyzetére kiváló jelentőségű hírt veszünk Budapestről. A kormánynak egy méltányos, régóta sürgetett elhatározásáról van szó benne, a mely a vidéki városokat új tekintélyes jövedelmi forrásokhoz fogja juttatni. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter között tárgyalások folynak az iránt, hogy ne csak Budapest fő- és székváros, hanem Magyarország többi nagy városai is új, gazdag jövedelmi forrásokhoz jussanak. A kormány belátta, miszerint jogosult a városoknak az a panasza, hogy a városok roppant sok állami teendőt végeznek s az állam, a míg a terheket egyre nagyobb erővel toltja a vidéki városok nyakára, a jövedelmeket magának foglalta le. Ennélfogva, hogy a terhek elviselhetők legyenek, új, biztos jövedelmi forrásról kell gondoskodni a városok részére. A tárgyalásuk már a befejezéshez közelednek s ennek eredményeképp

Lukács László pénzügyminiszter legközelebb törvényjavaslatot fog benyújtani a képviselőházhoz, a melyben a bor- és husfogyasztási adót a városoknak átengedi. A bor- és husfogyasztási adó bevétele minden városban, tekintélyes összeget képvisel. Debrecenben, ha az intézkedés megvalósul, a pótladónak bizonyára több percentjétől fogja a polgárságot megszabadítani.

* **Az öngyilkos gazdaszt,** Marsocky Attilát tegnap temették el — a közönség óriási részvéte mellett. — Temetésén megjelentek szülei, rokonai és a gazdasági tanintézet összes növendékei. Hült tetemeit a Szent-Anna-utcai róm. kath. temetőbe helyezték örök nyugalomra.

* **Nyári mulatságok.** A mint bezárnak Thália templomának kapui, megkezdődnek a nyári mulatozások. — Két orfeum fogja a holt szezont unalmát elűzni. — Az egyik Hauer Bertalan pompás nyári kerjében lesz, a másik pedig a Bikában. Felüti sátrát azonkívül a híres Henry cirkusz is, a mely a legjobb magyarországi cirkuszok egyike. — Szóval nyári mulatságban nem lesz hiánya Debrecen közönségének.

§ **Magyar név.** Friedrik Ferenc debreceni magánhivatalnok belügyminiszteri engedéllyel *Ferenci*-re magyarosította nevét.

* **Esküdtek összeírása.** Alólírott összeíró-bizottság az 1898. évi bel- és igazságügyminiszteri rendelet 4. §-a értelmében közzéteszi, hogy Debrecen sz. kir. városban lakó minden férfi, tehát a városhoz tartozó pusztán és tanyán lakó is, a ki magyar honos, a folyó évben legalább 26 életévet betölti, a magyar nyelvet érti, azon írni és olvasni tud, és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, a mennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő vagyonnal bír vagy az adózásra való tekintet nélkül legalább 26 életévet betöltött köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdaszt, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, a ki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül a ki a középiskolai záróvizsgát letette, folyó 1903. évi május hó 10—20. napjai között az esküdtek alaplajstromába való felvétel végett az összeíró-bizottság előtt Városháza, Kis Tanácsterem (I. emelet 31., 32., 33., 34. sz.) d. e. 9—12 és d. u. 3—5 órákban személyesen vagy meghatalmazott által is megjelenhetik. — Azok, kik értelmi census alapján kívánnak az esküdtek lajstromába felvételt, lehetőleg az értelmi censust igazoló okmányaikat is hozzák magukkal. Az esküdtek névjegyzékébe nem vehető fel 1. a ki nyereségvágyból eredő büntett vagy vétség miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre volt ítélve; 2. a ki hivatalvesztésre vagy politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésére van ítélve, az ítéletben megállapított időtartam alatt; 3. a ki szabadságvesztés büntetés végrehajtása alatt áll, vagy feltételes szabadságon van; 4. a ki ellen büntett vagy fogházzal büntetendő vétség miatt vizsgálat, közvetlen idézés vagy főtárgyalás

van elrendelve, vagy aki vád alá van helyezve; 5. a ki csőd alatt áll, gondnokság alá van helyezve, vagy akinek kiskorúsága meg van hosszabbítva; 6. a ki testi vagy szellemi fogyatkozás miatt az esküdt kötelességeit teljesíteni nem képes. Továbbá nem vehető fel az esküdtek névjegyzékébe: 1. a miniszter, a fiemei kormányzó, a főispán s Budapesten a főpolgármester; 2. a tényleges szolgálatban levő bíró vagy ügyész; 3. a fegyveres erőnek tartós, tényleges szolgálatban álló tagja (1889. VI. t. c. 2 §.), a szabadságolt havidijas és ideiglenesen szabadságolt legénység; 4. a rendőri hatóság tagja vagy közege (bűnvádi perrendtartás 58. §.) 5. a pénzügyőrség tagja; 6. a napszámos vagy a szolgál. Debrecen sz. kir. város összeíró bizottságától: Kovács Kálmán, tb. aljegyző, összeíró bizottsági jegyző. Kovács József, polgármester, összeíró bizottsági elnök.

* **A három öngyilkos közül** legszomorubb a története Dömsödi Lajosnének, az elhagyott fiatal asszonynak. Egész élete a megpróbáltatások végtelen sorozata volt. A halálban sem volt szerencséje, mert míg mások rövid pár pernyi szenvedés után elérik azt, a mi után vágytak — halált, addig Dömsödinének egy fél napon keresztül kellett a legborzasztóbb kínokat kiállania, míg a megváltó halál szenvedéseiben megkönyörült. A boldogtalan teremtés tegnap este 8—9 óra közt meghalt. Temetése ma délután lesz a kórház halottas házából.

* **Nyilvános köszönet.** A Bikur Cholim debreceni betegsegélyező egyesület pénztárába a Debreceni Első Takarékpénztár részéről 15 korona, az Alföldi Takarékpénztár részéről 10 korona adományért ez uton is halás köszönetét fejezi ki a választmány,

* **Csendőri hírek.** Nagyhaju György Pesel Imre hajdunorogi lakosoktól ismeretlen tettesek 300 korona értékű házifelszerelést loptak el. — Kapitány György püspökladányi cipészsegéd bőrvágó késsével megszurta Horváth Lászlót, a ki sulvos testi sértéseket szenvedett.

* **Ismeretlen öngyilkos.** Lapunk tegnapi számában már megírtuk, hogy a Hortobágyon egy ismeretlen embert találtak felakasztva. — Kiltének kiderítése végett a rendőrség a következő körözvényt adta ki: A debreceni határban levő „Kadarsi csárda” állásában f. évi május hó 5-én egy ismeretlen egyén hullája felakasztva találtatott, a megtartott nyomozás kétséget kizárólag öngyilkossági esetet állapított meg. A hulla leírása 40—42 év körüli 170 cm. magas, kerek arc, gesztenye szín haj, szőke szemöldök, kékes szem, rendes orr és száj, szőkés bajusz, borotvált szakál, különös ismeretjel nincs, foglalkozása napszámos esetleg eseléd lehetett. — Ruházata: fehéresíkos kék kötött ujjas, fehér ing, bő gatyka, közönséges csizma, ócska, fekete, tetején foltos kalap. — A hulla fényképe a debreceni rendőrség bünygyi osztályánál megtekinthető. — Felkértenek a hatóságok és községek előljáróságok, hogy ezen körözvényt a legszélesebb körben közhírré tenni s eredmény esetén hivatalomat értesíteni sziveskedjenek. Debrecenben, 1903 évi május hó 6-ik napján. Végh Gyula rendőrfőkapitány helyettes, bünygyi osztályfőnök. —

Az ismeretlen hullát tegnap délelőtt eltemették.

* **Szalay István temetése.** Szalay István m. kir. állatorvost, Debrecen város törvényhatósági bizottsági tagját tegnap délután óriási részvét mellett temették el. A Péterfia-utcai halottas ház udvarát, sőt az utcát is ellepte a résztvevő közönség. — A ravatalt remekebbnél-remekebb koszorúk özöne lepte el. — Dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános végezte a gyászszertartást hat pap segédlete mellett s a Szent László-dal-egylet adott elő gyásznékek. Azután a hosszú gyászmenet a róm. kath. temetőbe vonult s Szalay István holttestét ott helyezték el örök nyugalomra. Lelkiüdvéért ma délelőtt kilenc órakor gyászmise lesz a róm. kath. templomban, a mely alatt a főgimnázium ifjúsága énekel, mely a kegyelet adóját az ifjúsági zászló ajándékozója iránt ezzel rója le.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Legénye Imre ev. ref. 26 éves napszám, Tura István r. k. 4 éves, Fehrlich Vilmos izr. 7 napos; Tibai Imre ev. ref. 39 éves; Kis Rozália g. k. 9 éves.

* **Báli számolás.** A magyar szent korona országának veres-kereszt egylete választmánya által 1903. február hó 7-én tartott zártkörű bál elszámolása. Bevétel: személy és páholyjegyekből 708 kor., felülfizetésekből 69 kor., összesen 777 kor. — Kiadások 534 kor. és így a jövedelem kitesz 243 kor. Felülfizettek: özv. Kacskovics Ivánné 10 kor., dr. Kola Jánosné 10 kor., özv. Varga Ferenéné 4 kor., gróf Zedoitz Alfréd ezredes 6 kor., Puky Gyula főispán 6 kor., dr. Varga Elemér 4 kor., dr. Kérészy Zoltán 4 kor., Gyémánt Sámuel 8 kor., Kaszanyitzky Andor 10 kor., Kronenfels százados 1 kor., Sesztina Jenő 6 kor. — A felülfizetőknek ezuttal is mély köszönetét nyilvánítja a városi választmány nevében fenyéri Zádor Lajos egyleti pénztáros.

* **Női- és gyermeknapernyők** nyári- és glaciékesztyűk, női-, gyermek- és férfiharisnyák, fűzők (mider), remek crepe- és tüll-boák, feltűnő szép művirágok, a legmagasabb izlésnek megfelelők, olcsón beszerezhetők Bartha Kálmán főtéri üzletében, szabott árak, tisztviselőknél 5% engedmény.

TÁVIRATOK

A civillista emelése.

Budapest, május 7. Szatmári táviratozzák, hogy Lubi képviselő a vármegye mai közgyűlésén indítványt adott be a civillista emelése ellen. Az indítványt 167 szavazattal száz ellenében elvetették, de elfogadták Heves-megye ismert átiratát.

Párbaj hir.

Budapest, május 7. Decsy Géza főispán ma délelőtt provokálta Loránt Dezsőt, a Független Magyarország szerkesztőjét vasárnapon írott Ex-lex c. vezércikke miatt. Loránt segédei Nessi Pál és Lengyel Zoltán.

A Balkán állapotok.

Budapest, május 7. Szalonikiból távirják, hogy az összes iskolák zárva vannak. A bolgár iskolák összes tanítóit és igazgatóit fogságba helyezték.

Óriási veszteségek a Nemzeti Casinóban.

Budapest, május 7. A napokban 4 nagynevű fiatal mágnás és egy gentry kártyajátékkal szórakozott. Justh Béla oly szerencsével játszott, hogy rövid időn belül 2 millió 400,000 kor. nyert.

A megfenyegetett Chamberlain.

London, május 7. Az angolok híres külügyminisztere Chamberlain a napokban levelet kapott, a melyben azt írják neki, hogy térjen magába és vezekeljen, mert megölik, Chamberlain átadta a rendőrségnek a levelet, a mely most erélyesen kutatja a levél íróját.

Összeesküvés a szultán ellen.

Pétervár, május 7. Konstantinápolyból jön az a hír, hogy a szultán ellen összeesküvés történt, a mit szerencsére még jókor felfedeztek. Az összeesküvők közül többen már a börtönben vannak. A vizsgálat nagy titokban folyik. — Az összeesküvők egyike olajjal leakarta önteni a szultán szobája feletti rózsafa deszka-tetőt, de észrevették. Így fedezték fel az összeesküvést.

A szász trónörökös távirata.

Budapest, május 7. Londonból táviratozzák, hogy a szász trónörökös rendkívül megleghangu üdvözlő táviratot küldött Lujza hercegnőnek s mikor felolvasták előtte a táviratot, zokogva felkiáltott:

— Hát még sincs kőből a szive.

Lujza hercegnő ügyében ezek után meglepő fordulatokat várnak.

Slauch öröke.

Budapest, május 7. Az akadémia igazgatótanácsa mai ülésén a Slauch Lőrinc halálával megüresedett igazgatói helyre Szöchény Marich László berlini nagykövetet választotta meg.

Letartóztatott anarchisták.

Róma, május 7. A rendőrség az angol király és német császár megérkezése előtt összefogdosta az olasz anarchistákat és „biztonságba” helyezte őket. — Most jelentik, hogy összesen 29 ilyen veszedelmes egyént fosztottak meg szabadságától és 7 anarchistát tiltottak ki.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, május 7. Készáruüzlet mérsékelt forgalom mellett kellemesebb irányzatú. Határidőüzlet szilárd irányzatú, különösen tengeri emelkedik. Jegyzetett: buza májusra 7.60—61, buza okt. 7.43—44, rozs máj. —, rozs okt. 6.48—49, tengeri májusra 6.50—51, tengeri jul. 6.48—49, zab ápr. 5.60—61.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Nincs büntető törvény.** A kir. törvényszéken nem annyira szokatlan, mint inkább kellemetlen helyzet forog most fenn. Nincs elegendő számú büntető bíró. Szoboszlai és Budaházy bírák, akik régebben bűnügyekben bíráskodtak, ma már polgári pereket látnak el. A tanács egyik kiváló tagját, ifj. Jákó Sándort Máramaroszigetre helyezték el. Ezenkívül növeli az állapotot, hogy két büntető bíró beteg. Dr. Vass Antal utóda, Bolváry Lajos szintén a polgári osztályhoz kerül. Így esik meg aztán, hogy nagyobb ügyforgalmu napokon vagy a vizsgálóbíró, vagy polgári perekben eljáró bírákat osztanak be a tanácsokhoz. Elvből, mert valamennyi bíró némileg kriminálista is, nem lehet ezt kifogásolni. In facto azonban annál inkább, mert a jogkereső fél szemében bizalmatlanságot vagy a mellőztetés érzését keltheti fel ez az állapot. Ha pedig praecedenssé alakul át a helyzet, akkor komoly aggodalmakat kelthet. Vádhatóság, védelem s a bírói eljárás féltve őrzött integritása egyaránt intézkedést kérnek.

§ **Két halálra ítélt nő.** (Fővárosi tudósítónktól.) Brünnből táviratozzák, hogy az esküdtszék ma két napi tárgyalás után egyhangulag kötéláltali halálra ítélte — Waschitzek Ferenc zselér — és gyári munkás özvegyét, Waschitzek Magdát — és ennek testvérét Placek Máriát. Az elítéltek február 23-án Obetzben, Brünn mellett meggyilkolták Waschitzek Ferencet. A vádlottak bevallották, hogy rálestek Waschitzek Ferencre, azután kötéllel megfojtották és egy hid alá cipelték. A halálos ítéletet először a meggyilkolt özvegyén hajtják végre.

§ Megsemmisített főtárgyalás.

A debreceni kir. ítélőtáblán tegnap olyan eset fordult elő, amelynek az új pörrendtartás életbelépte óta mása nem akad. A máramaroszigeti kir. törvényszék Mendelovits Eszter ellen ennek okirathamisítási pörében bűnügyi főtárgyalást folytatott le s ítéletet is hozott. Az ügy felebbezés folytán a debreceni kir. tábla elé került, mely tegnap tartott tanácsülésében olyan körülményeket látott fenforogni, amelyek arra indították, hogy a m.-szigeti törvényszék főtárgyalását semmisnek nyilvánítsa és az ügy újból való tárgyalására más bíróságot delegáljon. A tábla ily értelemben hozott határozatot és a bűnügyet átutalta a debreceni törvényszékhez, mely közelebb le is tárgyalja azt.

§ **Gondnokság.** A nyiregyházi kir. törvényszék Szotyori Gyula és neje Váló Róza nyiregyházi lakosokat tékozlás címén jogerős ítélettel gondnokság alá helyezte.

Ingtatlanok forgalma.

Nagy Sándor és neje Erdélyi Mária veszik a debreceni 2773. sz. tjkvben foglalt Sziv-utca 7. sz. házat és 5 hold 550 négyszögöl ondódi földjét Tóth Ferenc és társaitól 16,800 kor.

Zsarolyáni Márton Teréz Korányi Zoltánné veszi a debreceni 984. sz. tjkvben foglalt Nyomtató-utca 4. sz. házat özv. Tikos Ferencné és Tikos Gyulától 8000 koronáért.

Nagy Mihály és neje Balogh Juliánna veszik a debreceni 541. sz. tjkvben foglalt Csapó-utca 82 számú háznak és földjének a Csapó Péter és Nagy Sára kétharmadrész illetőségét 8000 koronáért.

Szarvas Ferenc és neje Szarvas Zsuzsanna veszik a pusztai kishegyesi 46. sz. tjkvben foglalt 28 hold 200 négyszögöl tanyaföldet Nagy Mihály és társaitól 24,800.

Gondi Sándor veszi a debreceni 3727. sz. tjkvben foglalt 1541 négyszögöl Széchenyi kerti szőlőt Somogyi Zoltán és neje Balkó Ilonától 4400 koronáért.

Lipusz János és neje Orosz Mária veszik a debreceni 7088 sz. tjkvben foglalt 560 négyszögöl boldogfalvai kerti szőlőt Górné András és neje Szücs Esztertől 2200 kor.

Csöreg Ferenc veszi a debreceni pusztai-halápi 162 sz. tjkvben 995 négyszögöl kaszálót Nagy Bálint és neje Szodrai Sárától 1560 kor.

Kállai Sándor és neje Tóth Róza veszik a debreceni 307. sz. tjkvben foglalt Csillag-utca 25. sz. házat Spitzkopf Jakab és Németi Istvánné Ibrányi Juliánától 2600 kor.

Bancsi János és neje Barca Zsuzsanna veszik a debreceni 1161 sz. tjkvben foglalt Homok-utca 78. sz. házat Dankó Mihálytól 3600 kor.

A Józsefstadi kőkoporsó.

Rablánczon a hazáért.

Irta: FARKAS EMŐD.

— Folytatás. —

Aztán láttak ott esinos, buzavirág-szemű, szőke asszonyfejecskéket, kik részvételt néztek O rájuk s a mint észrevették, hogy a rabok mily csöndes fájdalommal nézegetik, elővették zsebkendőiket és mosolyogva, de könyező szemmel üdvözölték őket.

Kinek szívében ne keltett volna ez édes érzéseket? Kinek nem támadt volna föl képzeletében a mult, mely a gondtalan élet örömeitől visszhangzott? És kinek ne ejtett volna rabul az ábrándozás, a mely a börtönéletben olyan, mint a földnek a nap. A ki nem építget légvárakat a börtön magányában, a ki nem gondolkozik azon, hogy mit fog tenni, ha kiszabadul s csupán azon tételődik a lelke, hogy miért zárták el a világtól, az lesorvasztja testét, összeaszalja a lelkét, elesigazza az agyvelejét, mert pokol tüzenél is égetőbb gyötrelmet lemondani és nem remélni többé s csak a mult romba dülését siratni.

Tüzeső az ilyen kin, a mely a romokat is fölégeti. Pedig a romokat is föl lehet építeni s még szebbé, mint azelőtt voltak.

Ők is azok közé tartoztak, a kik bíztak, reméltek és ábrándoztak. Nagyobb részt fiatalok voltak, mikor a szívnek csak egy szikra kell, hogy meggyuladjon, mert száraz mint a tapló.

És így nem csodálható, hogy akadt közöttük itt is, a kinek az a kínos boldogság aranyozta be börtönélete nyomoruságát, a mit a szerelem nyújt.

*
Pár nap mulva sétálni is engedték őket, még pedig kétszer napjában. Dél előtt 10—11-ig és délután 4—5-ig. Ez volt rájuk nézve a legnagyobb öröm.

Ekkor ugyan a látszat kedvéért föl

kellett tenniök a bilincset, ámde csak a balkezükre tették, a láncot pedig a mellényük és nadrágjaik alá rejtették s így távolból alig lehetett látni rajtuk a vasat.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma, p nteken, május hó 8-án bérlet
177-ik szám „C“

SOLTI VILMA vendégfellepté el:

HOFFMANN MESÉI.

Fantasztikus opera 4 felvonásban.

Holnap, szombaton, május hó 7-én, bérlet
178. szám „A“ — először:

A szobaleány. (Nelly Rozier.)

Bohóság 3 felvonásban.

BLATTNER GYULA

Értesíti a mélyen tisztelt közönséget, hogy 102 éve alapított üveg- és porcellánüzletét, valamint üvegezési vállalatát május első felében a Lamprecht volt (Biedermann) palotába helyezi át.

Üzlet áthelyezés
miatt leszállított
áruk.

ÁRTÉZI és SZIVATTYUS KUTAK FURÁSÁRA

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk előállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlközik.....

Guró Lőrincz

kutfurómaster és vállalkozó,
ki 19 év lefolyása alatt

275-nél több sikerült

furt kutat létesített.

Megrendelések czímre Debreczen,
Varga-utca 20-ik szám intézendők.

Szépség, szépítés, a jóizlés követelménye.

Matild krém, zsir és olajmentes, kitünő szer az arczbőr tisztítására, kitünő gömbölyítő és ránczfedő 1 tégli 1 korona.

Matild arczenőcs, a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arczsőrt, pörzsenést biztosan eltávolít, kis tégli 1 korona, nagy tégli 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimítására 1 tégli 4 korona.

Matild arczsépitő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz construálva.

Matild puder, ásványi anyagoktól ment, ártalmatlan, 3 színben, dobozza 1 és 2 kor. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az árát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild“ műlaboratoriuma (a párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ mintájára alapított 1895-ben, Budapest, Nefelejts-utca 23. szám.)

Budapesten: Törökneki. Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerésztárában.

5028. P.—1903.

Hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint birtokbiróság közzé teszi, hogy a magyar kereskedelemügyi miniszter 69848/7. B. 1902. sz. intézkedésével szemben a m kir. államvasutak igazgatósága előterjesztésére a Debreczen—hajdunánási helyi érdekű vasut mentén Hajdunánás és Hajdudorog községek határában felállítandó hóvédművek céljaira szükséges földterületre elrendelte a kisajátítási eljárást, az 1881. XLI. t. cz. 32. §-a szerint Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának 1383—902. kik. számú határozata folytán eszközölt helyszíni bizottsági eljárás előtt a kisajátítási tervre az egyesség a kisajátító és tulajdonosok közt létrejött s ahoz az érdekelt Hajdunánás város és Hajdudorog községek előljárósága hozzájárult.

Az idézett törvény 46. §-a alapján a kir. törvényszék, miután a kártalanításra a felek meg nem egyeztek, a jelen szám alatt kelt végzésével a kártalanítási eljárást elrendelte s a tárgyalás vezetésére Kelemen Ernő kir. törvényszéki bírót küldötte ki s a tárgyalási határnapul a hajdunánási ingatlanokra Hajdunánás városházát, illetve a hajdunánási 3001. sz. telekkönyvi betétben 16561. hrsz. ingatlanra 1903. május 23. d. e. 8 óráját tűzte ki s arra az érdekelteket megidézte, a távollevők ügygondnokául pedig dr. Csuka Lajos h. nánási ügyvédet rendelte ki.

A hajdudorogi ingatlanokra Hajdudorog községhezához, illetve a h. dorogi 1053. sz. telekkönyvi betétben 5285/3. hrsz. ingatlanon megkezdve a tárgyalás határnapjául 1903. május 25-ik és esetleg következő napjának is d. e. 8 óráját tűzte ki s arra az érdekelteket megidézte, a távollevők ügygondnokául dr. Loóg Béla h. dorogi ügyvédet rendelte ki.

Erről a kir. törvényszék az összes telekkönyvi érdekelteket azzal értesíti, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem fogja akadályozni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék, mint birtokbiróságnak 1903. évi április hó 8-án tartott üléséből.

Harsányi Gusztáv,
h. elnök.

Tormásy,
jegyző.

VERÉB ISTVÁN

műlakatos és saját szab. SUGÁR permetező gépevárta

DEBRECZEN, I. RAKÓCZI-UTCA 26.

Permetezésnél!

legjobb az országszerte elősmert szabadalmazott **„SUGÁR“** permetező, **Veréb István** mely

tőzsgyökeres magyar gyáros páratlan találmánya és gyártmánya. A szab. „SUGÁR“ permetező, több kiállításon és versenyen az első díjat nyerte az összes európai gyártmányok felett mint legelőkeltebb szerkezet, bámulatos egyszerű szilárd és mégis könnyű és jómunka képességéért. — A szab. „Sugár“ permetező teljesen felszerelve, kipróbálva, felelőség mellett ára **24 korona**. Mindenféle permetezők tökéletes átalakítását és javítását a versenyben **utólérhetetlen** gyári áron elfogadok. Ruggyanta (gummi) felszerelések gyári áron kaphatók, prospektus ingyen és bérmentve.

Teljes tisztelettel **VERÉB ISTVÁN.**

Kitüntette még 1091. Kecskemét Ezüst oklevél 1901. Mihályfalva Disz oklevél 1902. Budapest Ezüst éremmel 1902. Eger Arany éremmel.

Kiadó bolt.

A piacz legelőkelőbb helyén **1 bolthelyiség kiadó.**

Értesítést ad a Debreczeni Első Takarékpénztár titkára.

Simkovits Sándor

mű- és kereskedelmi kertésztelepe, Széchenyikert 15. sz. alatt.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy több éven át a fővárosban szerzett tapasztalataim alapján a kertészet minden ágát tökéletesen ismerem.

Elvállalok: menyasszonyi, nyo-szolyólányi s bármily alkalmi csokrok készítését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, továbbá sir- és babékoszorúk kiállítását. **Olcso és jutányos árban.**

Szíves megrendeléseket elfogadok és magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlom. Megrendelhető a telepen és a virágpiaczi árulóhelyen.

Simkovits Sándor,
műkertész.

351. szám.

Az ISTVAN gőzmalom-társulat **ÖRLEMÉNYEINEK** **ÁRJEGYZÉKE**

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedély nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákként a 85 kilogr.	
		kor	fl.	kor	fl.
A	Asztali dara nagyszemű	26	60	—	—
B	„ „ aprószemű	25	80	—	—
0	Királyliszt	25	80	—	—
1	Lángliszt kivonat	24	80	—	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	24	—	—	—
3	Zsemlyeliszt	23	20	—	—
4	Elsőrendű kenyérliszt	22	80	—	—
5	Közép kenyérliszt	22	20	—	—
6	Kenyérliszt	21	40	—	—
7	Barna kenyérliszt zsákkal	20	—	—	—
7 1/2	„ II.	19	—	—	—
8a	„ III.	15	—	—	—
11	Finom korpa zsákkal	8	20	—	—
12	Durva korpa zsákkal	8	20	—	—
	Csirke buza zsák nélkül	7	60	—	—

a zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúlynak véve. (1—?)
A. B. 0—6. számig 85 kiló.
7. 8a) és 8. szám 70 „
11. 12. 50 „
Debreczen, 1903. május 7.

Az új szőnyegházban újonnan nagy választékban érkeztek: Szőnyegek, Ágy- és asztalterítők, Szövet-, selyem- és plüs-függönyök, Butorszövetek, Csipke-függönyök.

Ujdonság: Aplikált csipke-storok volanttal. Valódi Linoleum, **Bosznay J. és Társa** új szőnyegháza Debreczen, Kossuth-utca II.

Üzleti átalakítás miatt

a legfinomabb férfi kalapok és nyakendők rendkívül leszállított árban kaphatók **SZENT-KIRÁLYI TIVADAR,** — műpatuár üzletében. —

Csipkefüggönyök tisztítását

Hrabéczy Antal

kifogástalanul teljesít

kelmefestő és vegytisztító intézete.....

==== a szélek elrongálása nélkül Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Apró hirdetések.

Díja 10 pengő 60 fillér, másoké levélben 200
4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott 200
4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakosságokra pon-
tosan válaszolunk, ha a szükséges
postabélyeg beérkezik.
Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„Édes anya“ levele van.

„Feketeszemű“ levele van.

„Kiváncsi.“ Ösmeretségét dhajtom azon hölgynek,
a kivel szerdán több ízben találkoztam a
főtéren. Levelet „Kiváncsi 3“ czimen a kiadóba
kérek. Pá!...

Ajánlat.

Érdemes megnézni a Wallerstein Fülöp fia
czég kirakatát a Piacz-utcán. A mi szépet ujat
az idei divat nyújt itt van felhalmozva. Női
ruhazövetek, kartonok, francia és belga
mosó árak, napernyők övek stb. annyi van
egy rakáson, hogy a szem nem telik be a látá-
sával. A mi az árakat illeti azok pedig oly
bájosan olcsók, hogy sokan kétkednek.
Pedig csak tessék a nagyérdemű revőközönség-
nek az üzletben kissé széjjel nézni (venni nem
kell) sommiestre sem fogja megbánni.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos
Ruhakelmék. Selymek. Selymek. Divatos jó Batis-
tok. Vászna. Szőnyegek. Jó olcsó Függönyök.
Ágyterítők. Pipereczkék.

Női ruha szabászatot tanítok a legújabb módszer
szerint, kívánatra háznál tanítok jutányos ár
mellett. Czím Piacz-utca 72.

Villanyos csengők berendezését legolcsóbban
készít Kiss Ignácz bádógos, Piacz-utca 34. sz.

Haj- és bajuszfestők, fejmossa és hajhullás ellen-
szerek, mosdószappanok, parfümök, az arozbort
finomító Ibolya krém, Mignon rizspor 1 koroná-
ért kapható Márton Gyula férfi- és női divat-
üzletében a „Bika“ mellett.

Hegedük, zongorák, czimbalmok javítását és
hangolását elvállalja Schmidt S. Ö. csász. és
kir. fensége József főherczeg udvari szállítója,
zongora és hangszerkészítő.

Kiadó bolt és raktár a Kossuth-utca 6-ik számú
házba az „István“ gőzmalom által bérelt üzlet-
helyiség 1903. november 1-től, az udvarban lévő
raktárral vagy a nélkül is kiadó. Értekezhetni
Kaszanyitzky Endre üzletében.

Gyomor, bél és májbajokban leghatásosabb a
Bikszádi fürdő. Fürdő leírását és minden felvilá-
gosítást készséggel ad a fürdőigazgatóság.

Izletes ebéd, vacsorát kaphatnak intelligens be-
járó urak Csapó-utca 22.

Fodrásznő ajánlkozik házakhoz s otthon is elvál-
lal fésülést. Rákóczi-utca 28. sz.

Házvezetőnőnek ajánlkozik helyben vagy vidékre
urinő. Czím a kiadóban.

Felvágott vargafa, házhoz szállítva m. m. 90 kr.
Marmorstein Nyugoti-utca 30.

Kereslet.

Tanulóul felvétetik 3-4 középszályt végzett
fiu, Mihály Samuel papirkereskedésben
Piacz-utca.

Intelligens házvezetőnő azonnal felvétetik. Zsidó
vallású előnyben. Czím a kiadóban.

Jó külsejű, tiszta takarító naponkint alig egy
órai munkára kerestetik. Czím a kiadóba.

Pénztárnoknői állásra ajánlkozom szerény fise-
tesért. Czím a kiadóhivatalba.

Méhkaptárak megvételre kerestetnek. Mester-
utca 21.

Eladás.

Több Első Debreczeni Takarékpénztári részvény
jutányos árban eladó. Értekezhetni a kiadóhi-
vatalba.

Blattner Gyula jelenlegi üzletének összes beren-
dezése és kirakatai eladók.

Egy görög eladó. Külső-vásártér 11. sz.

4 vastábla, 4 ablak, ócska ajtók eladó. Kigyó-
utca 49. sz.

Hadházi-utca 15. szám alatt olcsó árban eladó
egy hiba nélküli Singer varrógép, egy főző-
konyha, uj karnisok.

Kiadó üzlethelyiség.

Piacz-utca 28. szám alatt a
Blattner Gyula üveg és porcellán üz-
lethelyisége folyó hó 15-től kiadó.
Értekezhetni Nádudvari Lajos vászon-
és kézműáru üzletében, ezen kiadó üz-
lethelyiség mellett.

Meghívó.

A Debreczen—derecske—nagy-létai helyi érdekű vasút részvénytársaság

1903. évi május hó 26-án, délelőtt 8 és fél órakor,

Debreczenben, a városháza nagytermében

rendes közgyűlést

tart. A részvények Debreczenben, az igazgatóság hivatalos helyiségében (Piacz-
tér 3. sz.), Budapesten a „Pesti magy. kereskedelmi bank“-nál és Baselben a
„Basler Handelsbank“-nál lehetők.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
 2. Az 1902. évi zárszámadás és mérleg megállapítása s a felmentvény
megadása.
 3. Az igazgatóság indítványa a nyereség felosztása iránt.
 4. Az igazgatóság kiegészítése és a jelenléti jegyek értékének megállapítása.
 5. A felügyelő-bizottság megválasztása és díjazásának megállapítása.
- Az évi mérleg és zárszámadás az igazgatóság hivatalos helyiségében
közzemlére kitétetek.

Az igazgatóság.

KOMLÓSSY LAJOS (előbb SZABÓ ZSIGMOND)

fűszer- mag- és gazdasági czikkek raktára,
Debreczen, Piacz—Hatvan-utca sarok.

Ajánl:

Rézgálicz, Raffia, Juttafonalat,

minőség és olcsó árait illetőleg versenyen kívül!

Liszt-harmat (Oidium) szőlőbetegség ellen, kipróbált leg-
jobb szert az

eredeti francia kénport

Ára 50 kgrammos zsákokban 22 fillér kilónként
" 2-10 " " 26 " "

Használata legolcsóbb és mégis a legbiztosabb.

A por kapható és megrendelhető: **Komlóssy Lajosnál**

Telephon 213. szám. Debreczen, Piacz—Hatvan-utca sarok.

Uradaimi tea vaj
1 kiló 1 frt 20 kr.,

gyenge lipitai turó
1 kiló 80 krajczár

naponta friss minőségben
kapható. Tisztelettel
DEUTSCH LAJOS
Piacz-utca 38. szám.

Van szerencsém a n. é. közönségnek
tudomására hozni, hogy

női ruha varrodámat

Burgondia-utca 19. sz.
alól Kölcsey-utca 22.
sz. alá helyeztem át,

a hol továbbra is a legjutányosabb
árért vállalom, a legegyszerűbbtől a
legdiszesebbig, ugy fehérneműt is. —
Kérve a n. é. közönség b. pártfogását.

Tisztelettel **Tóth Lidia.**